

Vec C-716/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

27. november 2023

Vnútroštátny súd:

Vilniaus apygardos teismas

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

31. október 2023

Odvolateľka a žalobkyňa v prvostupňovom konaní:

„Skycop.com“ UAB

Odporkyňa a žalovaná v prvostupňovom konaní:

Ryanair DAC

Predmet sporu a priebeh konania

Právo na náhradu škody pre cestujúcich, ktorí odmietli nastúpiť na let, ktorý meškal aspoň päť hodín, a preto nedorazili do svojho cieľového miesta.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad článku 6 ods. 1 bodu iii) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (ďalej len „nariadenie č. 261/2004“), v spojení s článkom 8 ods. 1 písm. a) a článkom 7 tohto nariadenia.

Článok 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 6 ods. 1 bod iii) nariadenia č. 261/2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91, v spojení s článkom 8 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia vykladať v tom zmysle, že cestujúci, ktorí odmietli nastúpiť na let, ktorý meškal aspoň päť hodín a neslúžil im už na žiadne účely, majú nárok na náhradu škody stanovenú v článku 7 tohto nariadenia?

2. Ak je odpoveď na prvú otázku kladná, aké podmienky musia byť splnené, aby mal takýto cestujúci nárok na náhradu škody podľa článku 7 nariadenia č. 261/2004, alebo má takýto cestujúci nárok na náhradu škody bez ohľadu na dôvod, pre ktorý odmietol nastúpiť na let, ktorý meškal aspoň päť hodín?

Citované predpisy práva Únie a judikatúra

Nariadenie č. 261/2004, odôvodnenia 1 a 2 a články 1, 2 a 5 až 9.

Oznámenie Komisie – Výkladové usmernenia k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov, a k nariadeniu Rady (ES) č. 2027/97 o zodpovednosti leteckého dopravcu v prípade nehôd, zmenenému nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 889/2002, body 4.2 a 4.4.6.

Rozsudok z 26. februára 2013, Folkerts (C-11/11, EU:C:2013:106); rozsudok zo 4. septembra 2014, Germanwings (C-452/13, EU:C:2014:2141); rozsudok z 19. novembra 2009, Sturgeon a i. (spojené veci C-402/07 a C-432/07, EU:C:2009:716); rozsudok z 23. októbra 2012, Nelson a i. (spojené veci C-581/10 a C-629/10, EU:C:2012:657).

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Cestujúci A. K., A. Š., A. V., G. S., L. K., M. V., P. K., P. Š., G. Š., A. Š., T. Š., R. R., Ž. M., A. B., P. N. a U. M. si kúpili letenky na let z Vilniusu do Milána (Bergama) s dátumom 30. marec 2022, ktorý prevádzkoval letecký dopravca Ryanair DAC; vzdialenosť, ktorá sa pri tomto lete (VNO – BGY) prekonáva, je 1 532,76 km.
- 2 Plánovaný čas odletu z Vilniusu bol o 19.50 h a plánovaný čas priletu do Milána (Bergama) bol o 21.25 h. Let mal meškanie. V rámci tohto letu sa nakoniec odletelo až nasledujúci deň v čase 2.53 h (čiže o 7 hodín a 3 minúty neskôr, než bolo naplánované) a do cieľového miesta sa dorazilo v čase 4.40 h (čiže o 7 hodín a 15 minút neskôr, než bolo naplánované). Letecký dopravca neuvádzal žiadne mimoriadne okolnosti.
- 3 Niektorí z cestujúcich uvedených v bode 1 vyššie (8 osôb) na zmeškaný let nastúpili a dorazili do svojho cieľového miesta. Ostatní cestujúci (8 osôb) do svojho cieľového miesta nedorazili: niektorí z nich sa po tom, ako už dlho čakali a bolo im povedané, že ich let má meškanie a že nie je jasné, či sa uskutoční, nedostavili k nástupnej bráne, kým ostatní sa po niekoľkohodinovom čakaní rozhodli na let nenásť a zrušili svoj check-in.
- 4 Spoločnosť „Skycop.com“ UAB uzavrela so všetkými cestujúcimi uvedenými v bode 1, ktorých let mal meškanie, zmluvu o postúpení, ktorou jej títo cestujúci postúpili svoje právo nárokovať si náhradu škody podľa nariadenia č. 261/2004.
- 5 V priebehu konania na súde prvého stupňa uzavreli spoločnosti „Skycop.com“ UAB a Ryanair DAC dohodu o urovaní týkajúcu sa náhrady škody pre ôsmich cestujúcich, ktorí do svojho cieľového miesta dorazili.
- 6 Súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorú podala „Skycop.com“ UAB s cieľom dosiahnuť náhradu škody pre ôsmich cestujúcich, ktorí do svojho cieľového miesta nedorazili. Súd prvého stupňa to odôvodňuje tým, že v nariadení č. 261/2004 sa osobitne neuvádza, že cestujúci, ktorých lety mali meškanie, majú, podobne ako cestujúci, ktorých lety boli zrušené, nárok na náhradu škody stanovenú v článku 7 tohto nariadenia. Súd prvého stupňa poznamenal, že hoci právo cestujúcich na náhradu škody v prípade zmeškaných letov sa v judikatúre Súdneho dvora, konkrétne v jeho rozsudku z 19. novembra 2009 vo veci Sturgeon a i., uznáva, táto náhrada škody sa môže zaplatiť len za podmienky, že cestujúci dorazili do cieľového miesta o tri alebo viac hodín neskôr, než bolo plánované. Podľa súdu prvého stupňa nemožno cestujúcich, ktorí sa po tom, ako boli

o päťhodinovom alebo dlhšom meškaní informovaní, rozhodli uplatniť svoje právo odmietnuť nástup na let a požiadať o preplatenie ceny letenky, porovnávať s cestujúcimi, ktorí strávili značný čas čakaním na let a ktorí po nástupe na let do svojho cieľového miesta dorazili.

- 7 „Skycop.com“ UAB sa voči rozsudku súdu prvého stupňa odvolala a požadovala zrušenie napadnutého rozsudku a prijatie nového rozhodnutia, ktorým by sa žalobe vyhovel. Takisto požiadala, aby sa vec postúpila Súdnemu dvoru na prejudiciálne rozhodnutie.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 8 „Skycop.com“ UAB tvrdí, že cestujúci, ktorých lety meškajú viac ako päť hodín a ktorým už tieto lety neslúžia na žiadne účely, sú porovnateľní s cestujúcimi, ktorých lety boli zrušené, a preto sa im musí poskytnúť náhrada za čas, o ktorý prišli, a to aj v prípade, ak do svojho cieľového miesta nedorazili (rozhodli sa tam neletieť).
- 9 Ryanair DAC uvádza, že cestujúci, ktorí po meškaní upustili od svojej cesty a nedorazili do svojho cieľového miesta, nemajú nárok na náhradu škody, keďže v nariadení č. 261/2004 ani v judikatúre Súdneho dvora sa takéto právo výslovne nestanovuje.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 10 Potreba, aby vnútroštátny súd postúpil vec Súdnemu dvoru, sa zakladá na skutočnosti, že odpoveď na prejudiciálne otázky umožní určiť, či v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 261/2004 majú dotknutí cestujúci, teda cestujúci, ktorých let meškal aspoň päť hodín [článok 6 ods. 1 bod iii)] a ktorí napokon odmietli nastúpiť na let (nedorazili do svojho cieľového miesta), nárok nielen na uhradenie ceny letenky [článok 8 ods. 1. písm. a)], ale aj nárok na náhradu škody stanovenú v článku 7 uvedeného nariadenia rovnako ako cestujúci, ktorí napokon na let nastúpili a dorazili do svojho cieľového miesta.
- 11 Vnútroštátny súd poznamenáva, že situácia, o ktorú ide v konaní vo veci samej, sa v nariadení č. 261/2004 výslovne nerieši a ani judikatúra Súdneho dvora túto vec nijako neobjasňuje [odkazuje sa na rozsudok vo veci Sturgeon a i. (C-402/07 a C-432/07), body 31, 60 a 61, rozsudok vo veci Nelson a i. (C-581/10 a C-629/10), body 34 a 40, rozsudok vo veci Folkerts (C-11/11), body 30, 32, 33, 36, 37 a 47, a rozsudok vo veci Germanwings (C-452/13)].
- 12 Vnútroštátny súd poukazuje na skutočnosť, že v prípadoch, o ktorých Súdny dvor rozhodoval v rozsudku vo veci Sturgeon a i. (C-402/07 a C-432/07) a v rozsudku vo veci Nelson a i. (C-581/10 a C-629/10), cestujúci napriek tomu, že daná situácia tiež zahŕňala meškanie pri odlete dlhšie než päť hodín, napokon na let nastúpili a dorazili do svojho cieľového miesta. So zreteľom na túto okolnosť

a skutočnosť, že cestujúci dorazili do svojho cieľového miesta o tri alebo viac hodín neskôr, ako bolo plánované, sa dospelo k záveru, že takíto cestujúci majú nárok na náhradu škody podľa článku 7 nariadenia č. 261/2004 rovnako ako cestujúci, ktorých let bol zrušený [článok 5 ods. 1 písm. c) bod iii)] tohto nariadenia. Vo veciach Folkerts (C-11/11) a Germanwings (C-452/13) náhrady škody súvisia aj so skutočnosťou, že cestujúci dosiahli svoje cieľové miesta o tri a viac hodín neskôr, ako bolo plánované.

- 13 Situácia vo veci samej je odlišná a vzniká otázka, či cestujúci majú nárok na náhradu škody podľa článku 7 nariadenia č. 261/2004 aj v prípade, ak ich zmeškaný let dosiahol hranice stanovené v článku 6 nariadenia č. 261/2004 (v prejednávanej veci bol odlet omeškaný o viac ako päť hodín), ale cestujúci od svojej cesty upustili a do cieľového miesta vôbec nedorazili.

PRACOVNÝ DOKUMENT